

Valesti soojustatud katus toob pööningule vihma

Kristel Kirss

25.10.2002, SL Õhtuleht

Hoone renoveerimise töid tähtsuse järgi pingeritta seades paigutavad spetsialistid katusega seotu alati esimesele kohale. Vana maja puhul on üsna kindel, et suur hulk soojusenergiat haihtub õhku just pööningu ja katuse kaudu. Kui uus katus päevakorras pole, aitab ka soojustamine.

"Hoonet seestpoolt soojustada on keeruline, samuti on katusega. Soovitan igal juhul spetsialistidega nõu pidada, sest ehitusfüüsikat eirates kaotavad soojustusmaterjalid ka oma soojapidavad omadused. Lisaks võib tekkida hallitus," märgib Ehitiste Projekteerimise Instituudi dotsent Lennart Sasi. Sasi rõhutab samas, et soojustada tasub kindlasti vaid sellist katust, mis iga ilmaga ka vett peab.

Peamine kurja juur on siseõhu suur niiskus. Elamus, kus inimesed keedavad suppi, pesevad põrandaid, käivad duši all, aurustub päevas 7-9 liitrit vett. Hea ventilatsiooniga ruumis pole see probleem, hädad algavad siis, kui relatiivne õhuniiskus suureneb talvel toas 60 protsendini (norm. 25-45 protsenti).

Kuidas soojustada õigesti?

"Talvel on veeauru rõhk siseruumis alati suurem, mistõttu hakkab toimuma auru difusioon. Aururõhk otsib igalt poolt väljapääsu ning alati liigub ta külma suunas," seletab Sasi. "Kui elamus on külma talveilmaga 60-70% relatiivset niiskust, hakkabki katuse all, mis on ühelt poolt külm, varsti vihma sadama." Kõige kiiremini reedab vale soojustuse plekk-katus.

Lihtsam on neil, kelle majal on pööning. "Soojustades peab üles katusekatte alla jääma ventileeritav õhuvähe. Tuul ei tohi lausa puhuda, aga aur, mis alumistest soojustuskihtidest läbi tuleb, peab liikuma koos räästast tulevaga katuse harja poole ja sealt välja," seletab Sasi.

Et soojustusmaterjalile tekkiv kondensaat seda märjaks ei teeks, peab esimese kihina katuse alla panema aluskatte, mis ei tohi mingil juhul vett läbi lasta, küll aga auru. "Hea, kui see materjal ei oleks läikiv, karedale pinnale ei teki kondensaati," lisab Sasi.

Selleks, et õhu liikumine ei jahutaks soojustust, peab aluskatte alla paigaldama tuuletõkkeplaadi. (NB! Ka aluskatte alla peab jääma ventileeritav õhuvähe.) Sellele paigaldatakse soojustusmaterjal, soojemal poolel peab kindlasti olema ka aurutõkkekiht. Sasi soovib jälgida, et aurutõkke ülekatted oleksid vähemalt 20sentimeetrised, ning soovib need rebendite ärahooldamiseks kinni teipida.

Test näitas kehva kvaliteeti

SL Õhtulehe andmetel näitas TTÜ ehitusmaterjalide õppe-tooli test, et müügil olevad aurutõkkekihted ja aluskattematerjalid ei ole sugugi kõik võrdse headusega - kuuest katsetatud materjalist viis oli kehva kvaliteediga.

Õppetooli juhataja Lembi Raado sõnul tehti ühe ehitusfirma palvel tõepoolest selline test. "Neil tekkis probleem - vesi hakkas valepidi liikuma ja kogunes soojustusmaterjali sisse, igasugune soojapidavus kadus," seletab Raado.

Milliste firmade materjali katsetati ja missugused olid tulemused, keeldub Raado ütlemast. "Mina määrasin siin vaid materjali ühe näitaja, kuid mõnd teist näitajat, näiteks katuse suur kalle, me siin ei arvestanud. Tulemused, mida saime, on nii vähesed, et seda ei saa kellelegi hoiatuseks üles panna," jääb Raado endale kindlaks. Pigem soovib ta enne materjali ostmist tutvuda selle kasutusjuhendiga. "Kui materjali on kortsutatud või asetatakse see valesti, siis muutuvad tema omadused. Juhend tuleb hoolikalt läbi lugeda, mitte ainult hinda vaadata," õpetab Raado.

KATUS JA PÖÖNING SOOJAPIDAVAKS: MV Ehituse töömeestel käib kiire töö, et enne pakase tulekut saaks Merivälja eramaja korraliku soojustatud katuse koos kõigi vajalike aluskihtide ja tuulutuskanalitega. (Arno Saar)

Paljud ehitajad ei soovita vana eterniitkatust soojustama hakata, õigemaks peetakse see välja vahetada. Sasi hinnangul on põhjus vanade eterniitplaatide kantserogeensuses (eterniitplaadi asbest võib põhjustada tervisehäireid - toim.). Plaatide ülevärvimine küll vähendaks seda, kuid vanad plaadid ei kannata inimese raskust.

Kuni uue katuse jaoks raha kogutakse, soovib Sasi pigem soojustada laepealset paksu puistevillakihiga (NB! mitte unustada aurutõkkekilet). "See on mõistlik soojustamisviis, kui pööning on tühi," kinnitab Sasi.

"Peab vaid jälgima, et kohas, kust saab värsket õhku pööningu tuulutamiseks, oleks vähemalt 1,5 meetrit tuuletõket, et tuul ei läheks puistevilla sisse," märgib Sasi, kelle hinnangul on puistevill hea, kõige lihtsam ja kõige odavam horisontaalpinna soojustamise viis. Katust soojustada ei ole raske, kui see on kaetud uuema aja eterniitplaatidega, mis ei sisalda tervisele kahjulikke kiudaineid. Nende puhul sobib eeltoodud töömudel.

Lamekatuse puhul ei näe Sasi muud paremat võimalust kui paigaldada uus.